

dovele bi do neželjenih posljedica — pokolebale bi se vjere u pravdu pravoslavlja. Odnosno, posljedica — koja bi trebalo bi obje ove krajeve, obje sav ovaj svijet pa vidjeti svu bijedu i tešinu savog postupka.

Voj. Popović.

Sakom u svijest i savjest

Odgovornom diplomirani filozofa g. Envera Podzverića na moj članak napisan pod glavom: naslovom: »Islamizam glasi od 29. novembra 1935. godine, pokazala se je potreba, da taj svoj članak, odnosno tvrdnje u njemu, potanje objašnjam, pa molim g. urednika da ovom objašnjenju ostanu pa slijedom toga listu. Radi lakšeg pregleda potrebno je da ponovo citir u odnosni pasus iz g. Popovićevo djelo »Predavanja iz psihanalize«:

»Najvažnija činjenica koja govori o tome o čemu se tu radi, jest da psihogenih oboljenja nema niti li može biti ondje, gdje nema moralne svijesti, ili gdje ne postoji naročitih prilika ne mogu da nastanu sukobi između nagona i morala. I iz razloga crkvi psihopatolog Paul Mag tvrdi da između postoji samo oblika i razlika kulture, a da je u oblasti mohamedanizma, hinduizma i antizmita nepoznata.

A sada da ovaj pasus analiziramo, samo ne enako kao psihanaliza nego kao uopće da smo mi ovu tvrdnju i tvrdnju koje ga sačinjavaju:

1. Psihogenih oboljenja nema niti li može biti ondje gdje nema moralne svijesti.

2. Psihogenih oboljenja nema gdje usljed naročitih prilika ne mogu da nastanu sukobi između nagona i morala.

Iz ovih razloga crkvi psihopatolog Paul Mag tvrdi da ne postoji samo u oblasti hrišćanske kulture, a da je u oblasti mohamedanizma, hinduizma i antizmita nepoznata.

Jasno je da je ova posljednja rečenica stavljena kao nadopuna na prvih dviju i cijelo je pitanje u tome, na koju se od prvih dviju naslanja ova treća rečenica da li na onu prvu, po kojoj se tvrdi da psihogenih oboljenja nema ondje gdje nema moralne svijesti, ili na onu drugu, koja tvrdi da psihogenih oboljenja ne mogu nastati ondje gdje usljed naročitih prilika ne može da nastane sukob između nagona i morala.

Promotrimo obadvu slučaja:

Ako uzmemo da je javnost prije pri sludaj, onda kao logički zaključak izlazi misao koju sam ranije istakao, t. j. psihogenih oboljenja kod muslimana nema zato, što kod njih nema moralne svijesti, jer psihogenih oboljenja mogu nastati samo ondje, gdje postoji moralna svijest, s kojom razgovor snaga mora da dođe u sukob. Ovome, mislim, dalji komentar nije potreban.

PODLISTAK:

Kuran

Ovaj veliki princip, da se služi uzidizati, veličanju i širenju Božije riječi, jednom riječju da se služi dobru čitavoga čovječanstva i da se ono uzidize do svog visokog duhovnog savršenstva, po prvom svoj dolazi u koliziju sa svojim plemskim, narodnim i jedinstvenim principima i osobnostima. Kuran je poručio ove u određene vrednote koje su ljudi stvarali da bi zadovoljili svoje potrebe, koji nisu u skladu sa prirodnim razvojem čovjeka kao savršene duše, nego jedinke. Kuran je proglasio naređenje, da svaki musliman mora naprati, niti bičalac od crne. Jedni od drugih se razlikuju samo po bogobojaznosti i dobrom djelima, jer su svi sinovi Ademovi a Adema je Bog stvorio od zemljane materije. Svevrgnuti Allah kaže:

»O ljudi! Mi smo vas stvorili od Adema i Havve (od muškarca i ženske). Stvorili smo vas kao narode i plemena, da se međusobno upoznate. Najplemenitiji je između vas koji je naj bogobojazniji i koji svoje dužnosti naj savjesnije izvršava. Zato Bog sve zna i On je u sve upućen.

2. Ako pretpostavimo kao vjerovatno drugi slučaj, t. j. da psihogenih oboljenja kod muslimana nema, jer kod njih usljed naročitih prilika ne mogu da nastanu sukobi između nagona i morala, tada, doduše, zaključak ispada nešto drugačiji, ali ni on nam neće prestatiti g. Envera kao čovjeka, koji je u Riječi Božije mišljenjem počeo islam i muslimane, kako bi to želio g. Podzverić.

Ako kod muslimana usljed naročitih prilika ne mogu da nastanu sukobi između nagona i morala, koje su u ovom pasusu malilo — kako to tvrdi g. Podzverić — da se te naročite prilike aostvore u tome što se kod muslimana a psihanalitičkom smislu ispravno shvatilo vaipatanje, pa se nije nepostavljati razveštica između nagona i moralne svijesti, onda, čega ne mogu nastati ni psihogenih oboljenja. Ovo mišljenje najavljuje crkvi prepuštan g. Podzveriću; ili se sa ovim pasusom, a u vezi sa tvrdnjom Paula Maga mislio reći, da je islamizam moralna civilizacija u odnosu na hrišćanstvo, koji je, naprotiv, uzvišeniji, odnosno suprotniji. Moje je uvjerenje da je ovo posljednje slučaj, jer me iskustvo poučava da je tako i jer ne mogu nikako vjerovati, iz razloga koje su se formirale pod uticajem g. Mag mogao da se za razliku islama baci bližinu na hrišćanstvo, a on se je neoporno na li i bacio bližinu čim tvrdi, da on može kod svojih sljedbenika, ako ga se vjerno pridržavaju, izazvati duševna oboljenja. To bi nam bilo vrlo korisno i korisno, da je hrišćanstvo nasledna religija koja degenerira svoje sljedbenike, jer psihogenih oboljenja i nisu ništa drugo do vrsta degeneracije u antropogenom smislu. Da li se g. Popović sa Magom ne slaže to ne znam, ali mag je ne može biti ništa drugo nego g. Podzverić. Kaže se da je ovaj pasusom g. Popović mislio da bi kod muslimana, tačno je da je odlikovao, ali to je odlikovanje samo u kliničkom pogledu, t. j. što tvrdi da kod muslimana nema nikakvih oboljenja. Međutim s tim se odlikovanjem ne možemo mnogo poiglati, jer svak već iz svakodnevnog iskustva zna, da ima i Muslimana, koji su oboljevali od neurastenije, fobija, isterija, hipohondrija, dakle od raznih psihogenih oboljenja. Čak i onaj, koji kaže, da je dakle netočna i profesor g. Popović trebao je da je najprije ispita pa onda da svoje dijalektike unese, ili da je barem sa malo kritike popravi, da bi se izbjegle oboje sumnje, na kakve sam ja rekao. On toga nije učinio, a što znači da on i dalje tvrdi, da je on mag zna, jer nisam bio njegov dek. Ako g. Podzverić pozitivno zna da g. Popović misao Paula Maga uistinu tumači onako kako to u ovom odgovoru g. Podzverić pretpostavlja, onda neka to dokaze i ja ču mu dati zahvalno pa čak ako hoće i na ovom mjestu zamoliti g. Popovića za oproštaj radi

svoga pisanja u prvom članku, za koje se ja uostao kao očajan krivim, jer se ja uostao da sam jedan od onih koji ne misli da namjera da logiku vrijeđam, a najmanje g. Popovića kojega kao naučnika cijenim, što se vidi i u tome da njegova dijalektika nabavlja i čitam. Samo napomenim da ne mogu pokloniti nikakvim nalkavim predviđanjima, niti tvrdnjama po vjerovatnosti po »zdravom razumu«, jer se mnoga misao može na više načina da protumači, pa da ipak iz prav razum bude zadovoljan. Dakle po ovom sumnjam da je i Paul Mag bio u pravu, pa mebi da se tako povali islam? Po riječima g. Popovića, Paul Mag je u ovom pogledu nas Muslimane svrstao u istu kategoriju sa sljedbenicima animizma, dakle sa ljudima koji isposvjeđavaju da ne pripadaju nijemij religiji i koji su seljstvo i po svojim moralnim i po svojim kulturnim osobinama ljudi nisu vrste. Dakle, da je bila po srijetni neka hvala, dobili bi smo dovoljno društvo nego što nam ga je Paul Mag mogao dati zbog ovoga Paul Mag je bio daleko da islam odlikuje kao najnapredniju religiju, nego baš naprotiv. Osim toga mišljenje Magovo nije usamljeno, nego je izraz skoro opšteg evropskog mišljenja koje se je formiralo pod uticajem takve kakve propagande. Karakteristično je naime, da Paul Mag uz islam i animizam apomine i hinduizam. Poznato je međutim svakom obrazovanom čovjeku da ovom religiju od svojih sljedbenika zahtjeva samovoljnost od svih nagona, zadovoljavanja u mnogo već mjeri nego što to čini hrišćanstvo, dakle hinduizam prednjači baš u onome što najprije može izazvati sukobe nagona i morala. Logički bi zaključak iz ovoga bio da ni sam Paul Mag, makar bio on uostao kao očajan krivim, nije dovoljno obaviješten o čemu religija koje je spomenuo izuzev hrišćanstva, pa me i to uvjerava u opravdanost moje pretpostavke. Izuzetak bi bio može biti ako je Paul Mag pristao a dialektički materializma, ali bi uostao kao očajan krivim, jer sam svima svima religijama.

I izloženo g. vidi se da postoje dva slučaja po kojima se mogu razumjeti riječi Paula Maga i g. Nikole Popovića. Ja sam se opredijelio za prvi slučaj; t. j. da kod muslimana nema psihogenih oboljenja zato, jer im manjka moralna svijest, a g. Podzverić je usvojio ovaj drugi slučaj, t. j. da kod muslimana nema psihogenih oboljenja, jer ih onemogućuje njihovo savršeno vaipatanje djeca.

Potpunost svakome da se u ovu dva mišljenja opredijeli za koje hoće, a ja ču da objasnim zašto sam se opredijelio za ovaj prvi slučaj. Prije je samo želim napomenuti da g. Podzverić bio zahvalan također i razlog koji je bio na neki način izvan riječi Paula Maga u kojemu je on iznio ovu svoju misao, pa mi iz toga

gradnji islamske zajednice i društva na ova dva principa dokaz da je to samo duh Božijeg djela kako to sami Bog u Kuranu kaže: »Mi smo ti objavili duh od moći i djela Našega. Ni nisi znao ni šta je knjiga, a ni šta je vjerovanje. Mi smo ti je učinili svjetlo i jasno, a ti si upućeno na prvi put koga Mi hoćemo.

Među principa koje je Kuran uspostavio i time nadmašio ove ostale slične odnose je i pravila kojima se uređuju odnosi među muslimanima i ostalim narodima. Kuran je izričito naglasio da se Arap pred neaprom dobija samo po bogobojaznosti i dobroti, a ne po materijalnim principima. Kuran je poručio utopiju koja je bila naročito došla od izražaja kod kulturnih naroda toga doba, a ova i danas u takozvanom kulturnom svijetu dominira. Poručio je utopiju rase i nacionalne superiornosti pojedinih naroda, koji hoće da se iznad drugih naroda, nadbranim narodom, da su stvoreni za to da vladaju svijetom i da druge narode podvrgavaju svojoj vlasti ne radi nekog visokog cilja ili neke plemenite namjere, nego samo da ih podvrgnu svojoj vlasti da im sluze njihovim materijalnim interesima. Kad je jedan narod napao neki drugi na-

djela bilo ovim ili kojim drugim putem, sasopitio misli koje su ovaj predhodile kao i one koje su iz ove slijedile pa bi se na taj način nabojvriješilo ovo pitanje. To je g. Podzveriću svakako kao učeniku g. Popovića mnogo lakše nego meni kao seoskom učitelju.

U ovom konkretnom slučaju dakle dva sa razloga zašto sam se ja ovako opredijelio pored onoga što sam rekao o Paulu Magu. Od ta dva razloga jedan je više objektivne, a drugi više subjektivne prirode. Objektivni razlog je u tom, što g. Popović, kako se u samom citiranom pasusu vidi, najprije postavlja naprijed pod 1 i 2 navedene tvrdnje, pa onda on treću dopunaku rečenicu, kojom asopisava mišljenje Paula Maga, počinje sa riječima: »Iz svih razloga dakle psihopatolog...« i t. d. Iz kojih razloga? Da li iz prvog ili iz drugog, li može biti iz obadvu? Da je iz obadvu razloga nemoguće je i pretpostaviti, a da je g. Popović mislio na ovaj drugi razlog, onda bi, u koliko ja poznam njegovo mišljenje, bio bio psihopatolog, a što značilo bi čini čovjekom ako je čovjek? Drugi su sa isto tako visokoučenom firmom pored svoga imena pisali, da je moral muslimana ispod svake kritike i da se o njemu uopšte ne može diskutovati. Dalje: Dostojevski tvrdi da realni čovjek, a ne idealni (idiote), Karaj tvrdi da je Kuran nesređena knjiga sa bez veze nabacanim mislima (»Herije«), Sopenhauer tvrdi da je islam najgora religija (ovo citiram po riječima Rosenstearna Chaima, iz djela »Die Grundlagen des XIX Jahrhunderts«) pa je još nekih, čijih djela nalezalo se da nemam pri ruci, pa ih ne smijem ni da imenujem. Svi ovi razlozi a naročito oni prvi, daju mi pravo da tvrdim ono što sam ustvrdio i pri čemu i sada stojim.

Ovaklo za sada kao odgovor g. Podzveriću, a što se tiče njegovog, sudeći po tonu pisanja, prevashodnog čuđenja da i jedan prosječni seoski učitelj smije javno reći da se bavi proučavanjem psihologije, o tome neću ni čim da se objašnjavam, jer da takvih objašnjenja ovaj list nije, ali ga ipak moram samo da potajetina na one lijeke stihove iz narodne pjesme:

»Stani malo od Dobroja Mujo
I mi konja za trke imamo.

Hasan Dikić, učitelj.

rod nastojao je da mu pošini što više zla, a kad ga je pobijedio onemogao je zarobljavati žene, uništavao usjeve, uzimao u ropstvo muškarce, palio gradove, uništavao svaki trag kako su to primjerice Rimljani radili sa mnogim zemljama i narodima.

Prvi razlog je proglasio prvo muslimanima, da su stvoreni od istog tona treba upozoriti na dvije činjenice: 1. to: Prvo: Kuran nije rekao svate Arapi najbolji narod nego kaže: »Vi (muslimani) ste najbolji narod koji je izveden i izgrađen. Ove se riječi upućuju svima muslimanima, a muslimani su bili jednom svima sa datku koji su oni imali izvršiti, za koje kaže: »Vi ste najbolji narod, koji je od ljudi izgrađen, naređivavate da se radi dobra i dozvoljena djela, zabranjavate poroke i vjerovatno a Be-

rod nastojao je da mu pošini što više zla, a kad ga je pobijedio onemogao je zarobljavati žene, uništavao usjeve, uzimao u ropstvo muškarce, palio gradove, uništavao svaki trag kako su to primjerice Rimljani radili sa mnogim zemljama i narodima.

Prvi razlog je proglasio prvo muslimanima, da su stvoreni od istog tona treba upozoriti na dvije činjenice: 1. to: Prvo: Kuran nije rekao svate Arapi najbolji narod nego kaže: »Vi (muslimani) ste najbolji narod koji je izveden i izgrađen. Ove se riječi upućuju svima muslimanima, a muslimani su bili jednom svima sa datku koji su oni imali izvršiti, za koje kaže: »Vi ste najbolji narod, koji je od ljudi izgrađen, naređivavate da se radi dobra i dozvoljena djela, zabranjavate poroke i vjerovatno a Be-

(Nastavlja se)

KROZ SEHER - SARAJEVO:

VAKTJIA

Ramazan 1354. (1935)

Broj dana	Decembar	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	Avgust	Septembar	Oktoobar	Novembar	Decembar
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27
28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28
29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29
30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31

»ISLAMSKI GLAS«
Nezavisni, kulturno-prosvjetni
i informativni list.
Uredništvo i uprava: Vojvode
Stjepa Obala 7.
Cekovni račun: Poštanska štamparija
Srebrenja br. 1600.
Broj 12, godina I, dne. 20. decembra 1935.

NASI MERHUMI.

Na 9. o. m. preselio je na ahiret
Amin Sofić, na 14. decembra Ha-
medhan Han Halović.
Rahmetullah alejhim.

PENZIONISANJE ŠERIATSKIH
SUDIJA.

Ukazom K. Namjesnika penzionisani su: Muhamed Musić, šeriatisti
sudija sreskog suda u Ljubomsku i
Oman Mehmedbašić, šeriatisti sudija
sreskog suda u Tuzli.

PREMJESTAJ ŠERIATSKIH
SUDIJA.

Ukazom K. Namjesnika premješteni su: Alija Begović šeriatisti
sudija sreskog suda iz Priboja sreskog
šeriatistom sudu u Čazini, i Čamil Ka-
marović, šeriatisti sudija sreskog suda
iz Čazine za sreskog šeriatistog sud-
ju u Zagreb.

PREMJESTEN.

Riješenjem bana Drinske banovine
premjestjen je Mehmedalija Safet
Kapetanović, upravno kancelarijski
dinovnik od sreskog načelnikstva Guči,
sreskom načelniku u Brčko.

POSTAVLJEN.

Riješenjem bana Drinske banovine
postavljen je Ibrahim Mušanović za
upravno kancelarijski činovnika X.
pol. grupe sreskom načelniku u Čajni-
ku, bivši zvaničnik istoga načelnika.

PREMJESTEN.

Riješenjem ministra finansija pre-
mjestjen je Mehmed Kahvedžić poz-
noski porekne Uprave u Travniku po-
roskoj upravi u Žepče.

MOLBE, TUŽBE

I ostali podnesci po zakonu o be-
gličkim zemljama su oprošteni od
takse.

Tužbe koje su podnecne Uprav-
nim sudovima a koja se odnose na
begličke zemlje oproštene su od sva-
ke takse kao i svi podnesci koje se
podnose bilo kojim vlastima. Ovo tu-
mačenje je izdano iz kancelarije Od-
jeljenja ministra finansija pod
brojem 72929—III od 6. novembra 1935.
godine.

KNJIZEVNA OBJAVA.

U ponanjkaju kipe knjige za našu is-
lamsku mladež, ovaj sam dana štampao knji-
gu iz života Muhameda a. s. kije godine
er. lica.

Knjiga je obimna na tri nalice, da je pr-
vo svote vrste u nam, u kojoj je prikazan ži-
vot i rad našega Dervida a. i u svim
primerima (momentima iz života), koji de
samo vrlo uspešno utjecati na čitaoce. Naša
de mladež kao i odrasli osobe u naji naš
nas najljepši uost.

Naredio je knjiga sreska kao Hiyu baj-
ramović dar.

Cijena je knjiž. 50. dinara. — Knjiga je
stavljena ujezin alikama iz Islemstva i sv-
jeta.

Naredio prima: Islemstva dilašima Ham-
marija, Kijlira H. Ahmeda Kijndija,
Bredvalić br. 61 j. Prijeplavio al. br.
8 u Sarajevu. Handija Muhi, učitelj.

Knjiga natih privrednika za »Merhamet«

Kao što je to i prošlim brojevima
našega lista bilo govora, Merhamet
je pokrenuo jednu akciju u potpunosti
od naših privrednika za skupljanje
priloga od raznih firmi kako u Sa-
rajevo tako i izvan Sarajeva. U tu svr-
hu Merhamet je uputio apel prepo-
račen od mnogih naših privrednika na
poznate firme, poslovne veze naših
privrednika da i one doprinesu svoj
obol na našu akciju i na naredno za si-
romanih djeca. Ova akcija već sada
pokazuje lijep rezultat. Kako smo
izvijestili iz Merhameta društva već
nekoliko dana stizu znatni prilizi od
firmi izvan Sarajeva kao u gotovu,
da privrednici u zajednici sa pre-
stavnicima Merhameta iz Upravnoga
odбора obidi će firme i u Sarajevu za
skupljanje priloga za Merhamet, pa
će i sa ove strane društvo dobiti li-
jepih priloda.

Naši privrednici nade cijeli život
je poslovne veze, koje su se održale
ovoj akciji, pa ćemo u jednom od li-
duh brojeva iznijeti imena firmi koje
su svoje priloge poslali Merhametu.
Podobor društva Merhamet za VII
kvart prošle mevdud u subotu dne
21. decembra izlazi u svjetlo. U ovom
broju, koji će se pojaviti u na-
prijetelji društva Merhamet da ovaj
mevdud u što većem broju posjete. —
Odob.

MEVLUD I SKUPŠTINA ŽENSKOG
ODBORA »MERHMETA«

U nedjelju 16. o. m. u novom
Huseinovićevom mektebu pročan je
godinji mevlud ženskog odbora dru-
štva Merhamet. Posjeta na ovom me-
vludu bila je rekordna. Dvije velike
sale i nuzprostorije bile su dupke
pune. Mevlud su nčili pročitati ha-
fizu na čelu sa g. habibom. Na ovom
mevludu, koji je bio propisan na ve-
likom pažnjom i na prisutne je osta-
vilo duboki utisak.

Poslije pročanor mevludu, pre-
sjednica ženskog odbora Fatima H.
Hadikadić otvorila je godinju skup-
štinu ženskog odbora. Na ovom
skupštini je Kadrić pročitala je opšir-
an i iscrpan tajački izvještaj iz ko-
ga se vidi da je ženski odbor i ove
godine razvio živu i uspješnu akciju
u radu za »Merhamet. Izvještaj
izvještaj je podnio blaženika. Ha-
lida H. Baković, pa nara je ugodna
džnost iskustvu, da je ovaj odbor
ove godine položio izostig prihoda pre-
ko 26.000. — dinara, što od članarine
a što od raznih priloda. Članarine su
okoro 100 posto naplaćene.

Ova izvještaj prijenila su sa ve-
likim odobravanjem.

Iza toga prešlo se na iz izbor no-
vog odbora, o kojem ćemo u aliđe-
ćem broju javiti.

PREMJESTENI.

U ime Nj. V. Kralja K. Namjes-
nik premjestili su: Dr. Ibrahim H.
Ibrahimalija, pristava sreskog suda
u Dobru za sudiju VII. pol. grupe sres-
kom sudu u Sanki Most.

Istim ukazom premješten je Islem
Lukavić pristav VII. pol. gr. sres-
kom sudu u Maglaju, za sudiju VII.
grupe sreskom sudu u Prijavu.

DEZURNE APOTEKE

U nedjelju 16. o. m. imaju dežur-
stvo ove apoteke:

Kalesber i Pleyel.

BRČKO

RAMAZANSKA POMOC MJESNOJ SIRO-
TINI.

Kulturno i potporno društvo »Alahijet
šijle se o. i u ove godine pokrenuo Ra-
mazan šerifa orovale muslimanske siroti-
ce. Podjeljena je pomoć u natu i (u živim
namirnicama, kao brašno, pirinač, me-
to i t. d.) na 50 najsiromanijih familija.
Isto društvo namirnice i prikladi. Najre-
man ukazati pomoć u živim namirnicama
siromanih familija. — što je sa svaki
polaža.

Osim pomoći u živim namirnicama
društvo »Alahijet će pomoći mjesnoj siro-
tini i u sudi. Trgovina Melage Kuku-
le iz Sarajeva donirala je prikladi. Najre-
man vati odozla, da se podijeli preko
društva »Alahijet sirotinji. — na čemu Od-
bor iskazuje najvredniju trgovinu i ovim pu-
tem svoju zahvalnost.

RAMAZANSKA PREDAVANJA.

Kao svake tako i ove godine Uprava kul-
turno i potporno društvo »Alahijet
u Bečkom organizacija je veći broj ramaza-
nskih predavanja, koje su održavali u dru-
štvenoj sali.

Danas su održala predavanja aliđeja
gospoda sa ovim temama:

Dr. Abdolah Bektar: »Da li je Islem ne-
modern?«

Dr. Said Bušijica: »Zajednica.«

Hafiz Husn Hasanefendić: »Muslimani
u prošlosti i sadašnjosti.«

Hafiz Salih Suljić: »Propil Islama.«

Arif sa zakasnil predavanja gđice:

Želj Dervidović: »Uloga ondišine u stvar-
nosti i izgledaji zajednice.«

Ing. Serif Baidal: »Stetnik na pragu evrop-
ske civilizacije.«

Dr. Said Bušijica: »Is nam prošlost.«

Ing. Serif Baidal: »Glavne umjetnosti na
prednjoj vodu kod nas.«

Ova predavanja su vrlo dobro posjećena.

POSTAVLJEN.

Ministar pravde postavio je Asima
Omerbašića, zemljino knjižnog pri-
pravnika sreskog suda u Bos. Samcu
za voditelja zemljišnog knjiž. X. polo-
žajne grupe. Čestitam.

Podobor muslimanskog dobro-
tornog društva »Merhamet« na Go-
rici priređuje u subotu 21. decembra
svoje drugo ramazansko sijelo u ka-
fani kod Derviša. Pozivaju se članovi
i prijatelji »Merhameta« da prisus-
tvuju ovom sijelu.

POSLEDICE SANKCIJA.

U svim našim gospodarstima, a osobito u
izvoznim trgovinama tako se osjećaju po-
sledice sankcija protiv Italije. Najviše je
pogođena drvanska industrija i trgovina.
Velika dio posredstva ostavilo je svako po-
stojanje i posle optužiti radnika. Izgledi
za prenameravanja na druga tržišta su u da-
šnjem položaju vrlo loši. O čemu svje-
doči i posmišljiva vijesti iz Parisa i Lon-
dona. Osim što u bosanskoj industriji drve-
ta nalazi u velikim poteškoćama, jer je is-
voz potpuno zastao, a tora tržišta još nisu
ni isključeno napuštene. I u trgovinama po-
djeljena se osjećaju posledice sankcija, jer
je ubravljanje luvor lalage, pa su cijene na
domaćim tržištima postale mnogo padne.

Za naše žene

HAZRETI AISA.

(Nastavak.)

Nježno djetinstvo.

Sposobnost i značaj velikih ljudi se
uključio u djetinstvo. U svakoj
njoj životi kretnji se vidi neko naro-
čito stanje. Kod ovakve djece na
vanjsini njihovoj vidite neke naro-
čite tragove inteligencije koja odaje
da će to biti djetice velike budućnosti.
Hazreti Aisa je još u ovom djetin-
stvu bila izvanredna. Naše je velika
sajina budućnost, na njezinom licu se
to čitalo i vidjelo. Hazreti Aisja je u
djetinjstvu volala igru. Vrijeme je
provodila u igri i u svojoj kući je is-
kupljala dječice sa kojima se za-
bavljala. Ali u toj njezinoj igri se
pokazivalo njezino veliko vaspitanje
odgoj, on je kao djetice koja pravi
velikom ljubavju prema vrui i sve-
mu što je dobro i lijepo. Taj odgoj je
primala od svoga oka prvog i najve-
ćeg druga Božijeg Poslanika.

Božiji Poslanik je čisto Hazreti Ai-
su zakleo u igri. Aisja čim bi ugleda-
la Božijeg Poslanika odmah bi sa
ostalim djetcom pobjegla. Ali Božiji
Poslanik je vrlo gledao, kako se dje-
ca igraju, pa bi ih pozvao da izađu
i da se nastavte igrati. Aisja se kao
djetice najređe igrala takozvanom su-
ravničaku »savršavica« i još nekih
društva. Božiji Poslanik je bio u
svom djelu »Osipine« u poglavlju »O
uzgoju« u opširno prikazao.

Jednoga dana Božiji Poslanik je do-
šao kad se ona sa svojim drugarica-
ma igrala igre zvane »savršavica«.
Među igricama je bio postavljen i je-
dan broj. Božiji Poslanik je bio u
međ zapita Aisu: »Zar konj može
imati krilca?« našto mu ona amješta
odgovori: »Zašto nemaju krila? Zar
nisi Sulejmanovi konji bili krilati?«
Alahijet je bio zadovoljan sa o-
vim odgovorom i namislilo je. Ova
djetica koja je imala krila, uze mu
liku snagu pamtjenja kao i brni do-
stijetljivo.

(Nastaviti će se.)

Iz našeg političkog života

Veliki govor ministra Gjura Jankovića.

U Mladenovcu održao je zbor JRZ
na kojem je govorio ministar Janko-
vić, koji je istakao važnost demokra-
cije, kao najboljeg sistema koji od-
govara našem narodu. Demokracija
je baza našeg političkog sistema, a prvi
zadatak za uspjeh demokracije je lo-
sloboda. Dalje govori o domaćem za-
koni i o zborkovima i štampi, dok su i sa-
dašnji liberalno tumačeni. Govori o
potrebi stvaranja partija, ali da to
dolazi od naroda. Te partije imaju
da služe višim interesima naroda i
državi. Pozivajući na politike i jako po-
litike partije radi važnih problema,
koji imaju da se riješe. Radi toga je
i stvorena JRZ. Ova stranka želi da
ima takmaca, želi da vidi udruženo
opoziciju koju pretaštavala opoziciju po-
štovanj. G. Ljubo Davidović, g. Jovan
Jovanović i g. Ljubo Vukobratović, a u
završetku im dijelu naše otađbine g. dr.
Mazek.

Udružena opozicija stvorena je za
vrijeme prošlih izbora sa jednim ci-
ljem da se bori protiv nenarodnog
režima. Stvorena je kao tehnička po-
stojilica grupa koja ima biti u službi
naroda. I danas kada je taj
nenarodni režim srušen, kada je do-
šla vladja koja hoće da učvrsti jedan
narodni i demokratski režim, onda ja
ne vidim razloga zašto da cijelom
naše nacionalne snage. Jer boreći sa
demokracijom, koja je jedna u jednom
stavu, a bori protiv demokracije u
drugom taboru. Ali brafo, možda ima
nešto drugo što nas dijele? Ako je to
što nas dijele pitanje državnog ure-
đenja, onda je dužnost naša političkih
ljudi da ovako izišimo otvoreno pred
vlas i da kažemo kako gledamo na u-
ređenje države.

Nadamo se da ćemo u programu
gugovalenosti radikalne
zajednice. Naše je gledati da se dr-
žavno uređenje. Mi smo ga istakli
zakvi i narodni život ima uređiti tako
kao će najbolje odgovarati interesima
narodnim, a to je uređiti život svu
samopunjavu i samopunjavu. Naše je
ona vlast koja je narodu najpotreb-
nija, a ono što čini suštinu državnog
života, što čini snagu, jačinu naše dr-
žave, to ima da bude usredotočeno u
jednim rukama. To je naše gledanje.

Kao se udružena opozicija sa tim
našim gledanjem ne slaže, onda je
naše da se odmah odrekne i odzakaž
brzo niti da narod razjedini i ujemo.
Bez obzira, ko kakvoj političkoj gru-
pi pripada, mi smo dužni da je svi po-
trebnoj svoje snage na dobro na-
roda i države (Usvici Taku je!) Mi
nešemo da zavladamo narod. To nije
naše. Naše je biti u službi naroda i
naša zajednica i kuća. Jedan od
naših zadataka kaže i jeste taj da se po-
zive cio narod da i Srbi, i Hrvati, i
Slovenici čine veliko stabilno juzo-
alavenskog naroda dođu i zajednički
uređuju našu zajedničku narodnu ku-
ću i ta naša zajednica koja jeste
ona velika ličija jugoslavenska ota-
džina. (Usvici: Živio Janković!) Mi
hoćemo da svi građani budu pred za-
konom jednaki, hoćemo da uvedemo
punu ravnopravnost, hoćemo da smo
svi zajedno na zajedničkoj našoj nji-
vi, da je zajedno orovno, i se za-
daci našim, da se sačinu tako čemo
usljeje zasijati na vrijeme.

Na kraju se osvrće na ekonomske
probleme i kaže da su prilike teške i
da nam ove godine ni privrda nije na-
la škola. Ali pored svega toga na-
ši su krediti za naše posao liči. Na-
še je biti u službi naroda i države, u
svojim neposredni potrebi, čini se da
prilike postanu najljepšije i bolje.

Skrizaljku u prošlom broju našega
lista pravilo je riješio Sair Midhad,
iz I. razr. Trgovne škole i kao na-
gradu kroz dva mjeseca dobiva bes-
platno »Islamski Glas«.

Prenočite »Kolobara«

Preporuča se gospodi iz privredje,
koji dolaze u Sarajevo. Sobe udobne,
cijene umjerene.

